

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

PROCESUL-VERBAL nr. 43

al ședinței publice a Consiliului Audiovizualului
din 18 noiembrie 2024, ora 14:00
mun. Chișinău

TOTAL MEMBRI PREZENȚI: 6

TOTAL DECIZII ADOPTATE: 9

DECIZII ANEXATE: 289-297

PREȘEDINTA ȘEDINȚEI: Liliana VIȚU-EȘANU.

MEMBRII PREZENȚI: Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI (*on-line*), Eugeniu RÎBCA (*hibrid*).

MEMBRII ABSENȚI: Larisa TUREA.

SECȚIA ASISTENȚĂ CONSILIU: Olimpia MORARU (șef SAC), Doina GALBUR (consultant superior SAC).

SECȚIA JURIDICĂ: Maria MAȘAEV (consultant principal SJ).

Președinta ședinței, Liliana VIȚU-EȘANU, a constatat caracterul deliberativ al ședinței și a pus la vot aprobarea deschiderii acesteia.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

Ședința a fost declarată deschisă.

Propuneri la ordinea de zi:

– Solicitare din partea SJ de a include pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la avizarea proiectului de lege privind detașarea experților naționali la instituțiile și organismele Uniunii Europene, precum și modificarea cadrului normativ conex.*

La subiectul „Diverse”:

– Propunere din partea membrului Consiliului Audiovizualului, Orest DABIJA, de a include pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 67 alin. (1) și ale art. 69 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către furnizorul de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL.*

– Propunere din partea președintei Consiliului Audiovizualului, Liliana VIȚU-EȘANU, de a include pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 19 alin. (3) și (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către furnizorul de servicii media „MEDIA PLATFORM” SRL.*

– Propunere din partea președintei Consiliului Audiovizualului, Liliana VIȚU-EȘANU, de a include pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 4 alin. (3), (4), (7) și (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către furnizorul de servicii media „MEDIA SCOUPE” SRL.*

*Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței,
a pus la vot ordinea de zi cu modificările propuse, după cum urmează:*

ORDINEA DE ZI:

1) Cu privire la examinarea raportului final privind modul de reflectare a alegerilor prezidențiale (perioada 20 septembrie-01 noiembrie 2024)

Raportor: Elena GRECU, controlor de stat superior DCSMA.

2) Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual „TV-Găgăuzia”, ca urmare a petiției dnei Angela Frolov

Raportor: Natalia CIOBAN, controlor de stat DCSMA.

3) Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 26 din 02 februarie 2024

Raportor: Tatiana CANȚER, controlor de stat principal DACD.

4) Cu privire la examinarea cererii de reperfectare a licenței de emisie eliberate furnizorului de servicii media „Albasat” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Albasat”

Raportor: Ecaterina COVACI, consultant superior DLF.

5) Cu privire la examinarea cererii de reperfectare a licenței de emisie eliberate furnizorului de servicii media „A.Video-Content” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Cinema 1”

Raportor: Ecaterina COVACI, consultant superior DLF.

6) Cu privire la avizarea proiectului de lege privind detașarea experților naționali la instituțiile și organismele Uniunii Europene, precum și modificarea cadrului normativ conex

Raportor: Maria MAȘAEV, consultant principal SJ.

7) Diverse:

– Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 67 alin. (1) și ale art. 69 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către furnizorul de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL

– Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 19 alin. (3) și (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către furnizorul de servicii media „MEDIA PLATFORM” SRL

– Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 4 alin. (3), (4), (7) și (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către furnizorul de servicii media „MEDIA SCOUPE” SRL

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

Ordinea de zi a fost aprobată.

1. S-a examinat: Cu privire la examinarea raportului final privind modul de reflectare a alegerilor prezidențiale (perioada 20 septembrie-01 noiembrie 2024)

A raportat: Elena GRECU

Raportul DCSMA se anexează.

S. MARTIN: Nu am recepționat poziții din partea furnizorilor de servicii media audiovizuale. Unica scrisoare pe care am recepționat-o a fost de la Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu”, prin care a solicitat să fie amânată examinarea raportului.

L. VIȚU-EȘANU: Înainte să discutăm în deliberări, va trebui să supunem votului această solicitare. Dat fiind că astăzi este ultima zi în care urmează să aprobăm raportul, să-l examinăm și să-l transmitem CEC-ului, propunerea mea este să respingem solicitarea de la Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu”. Dânșii oricând pot să meargă în instanță, dacă nu sunt de acord cu ceea ce vor citi și constata din raportul nostru.

E. RÎBCA: Eu văd o delimitare între aprobarea raportului, noi, într-adevăr, conform Codului electoral, suntem la limită cu aprobarea raportului final privind reflectarea alegerilor, și aplicarea sancțiunilor. Eu văd aici o diferență.

L. VIȚU-EȘANU: Înainte ca să discutăm mai departe, trebuie să decidem ce facem cu solicitarea de la Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu”. Supunem votului: se respinge cererea Companiei Publice „Găgăuziia Radio Televizionu”, fondatoarea serviciului media de televiziune „TV Găgăuzia”, privind amânarea examinării raportului final privind modul de reflectare a alegerilor prezidențiale (perioada 20 septembrie-01 noiembrie 2024).

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI. CONTRA – (1) – Eugeniu RÎBCA.

În cadrul dezbaterilor/deliberărilor au luat cuvântul următorii membri:

A. GONȚA: Cred că se impun niște concluzii în afară de multiplele informații pe care le puteam găsi în raportul nostru. Sunt foarte multe lucruri pe care raportoarea nu le-a spus în detalii, dar cine vrea poate să le găsească acolo, indicatori cantitativ și calitativ importanți.

Cred că pentru viitoarele alegeri va trebui, chiar de la aprobarea declarațiilor, să fim și mai vigilenți, deși parcă am făcut-o și de data asta, dar ne-au scăpat elemente de genul „vom reflecta alegerile numai în zilele de sâmbătă și duminică”. Și ele au fost de două ori zilele tăcerii, prin urmare, cumva s-au spălat pe mâini și a fost și mai simplu. Eu nu vreau să trag concluzia că au făcut-o intenționat și că s-au gândit din start, dar având în vedere faptul la ce servicii media audiovizuale am regăsit acest element, cumva ar fi poate și un indiciu și spre această concluzie.

Cu referire la emisiunile de promovare electorală, am avut câteva elemente importante. Am avut și două scrutine și, într-adevăr, a fost dificil poate și pentru serviciile media audiovizuale să facă delimitarea strictă între emisiuni de promovare pentru prezidențiale și pentru referendum separat.

Dar, de exemplu, am văzut o tendință la unele servicii media audiovizuale ca aceste emisiuni să fie difuzate în afara prime-time-ului, la ore când nu se uită poate nimeni la televizor. Or, acesta a fost un exercițiu important, să vezi cine și ce program electoral avea și ce își propunea să facă în următorii patru ani în calitate de președinte al țării. Cumva acest aspect a fost ignorat și, din punctul meu de vedere, telespectatorii, publicul nu a fost informat suficient prin emisiunile de promovare electorală. În plus, am mai avut și precedentul cu furnizorul public care a refuzat să difuzeze câteva spoturi, pe bună dreptate, deși și-a asumat foarte multe critici, dar cred că este un precedent bun în sensul exercițiului editorial făcut de furnizor, ca să verifice într-adevăr ceea ce difuzează, pentru că și aici legislația e foarte duală: pe de o parte, de conținutul propriu-zis răspunde candidatul, dar de difuzarea conținutului răspunde, totuși, televiziunea. Cred că și aici va trebui toate părțile să tragă niște concluzii, cu referire la acest aspect.

Din păcate, am avut pe parcursul întregii campanii televiziuni care, de fapt, nu au reflectat concurenții electorali, deloc, i-au menționat doar, fără a reflecta activitățile de campanie. Șapte

servicii media audiovizuale au dat doar subiecte neconflictuale în context electoral, crezând, probabil, în mod eronat că, dacă e neconflictual înseamnă că e bine, ceea ce nu e deloc așa. Neconflictual sau neutru 100%, mai ales în context electoral, în niciun caz nu vorbește despre un aspect pozitiv, mai ales că au fost evenimente atât de multe, controversate și atunci părțile trebuiau să își spună punctul de vedere și era bine pentru dezbateri, democrație și pluralism ca aceste subiecte să fie date.

Cel puțin un serviciu media audiovizual a dat zero subiecte electorale în turul 2, când au rămas doi concurenți. Indiferent de ce spui în declarații, dar să nu-ți informezi publicul absolut deloc despre ce fac cei doi sau măcar cine sunt ei, este, din punctul meu de vedere, regretabil.

O altă concluzie este că serviciile media audiovizuale regionale, cu o excepție, nu au difuzat, de exemplu, dezbaterile din turul 2, care a fost pusă la dispoziție, putea toată lumea să o difuzeze. Bine, au invocat motive tehnice, de resurse umane ș.a.m.d. pentru turul 1. Dar au avut posibilitatea să ofere publicului această dezbateri, o singură emisiune în 6 săptămâni, și nu au profitat de ea. Mie mi se pare și asta cumva o atitudine.

S-a precizat în raport la fiecare serviciu media audiovizual că „serviciul X a informat publicul prin intermediul...” și s-a zis prin ce. Mie mi se pare exagerată această expresie, pentru că jumătate din ei de fapt nu au informat publicul. Părerea mea este subiectivă, bineînțeles, dar din ce am văzut a fost o acoperire formală a campaniei electorale. Cu același succes puteau să declare, să ne notifice că nu reflectă și să dea aceleași informații despre procesul de vot și procesul electoral în general.

Avem 11 eventuale propuneri de sancțiune. Bineînțeles că ele sunt diferite, cu abateri diferite.

Eu nu o să votez pentru sancționarea „PRO TV Chișinău” și „TV8”. Este vorba de un singur subiect conflictual dezechilibrat, în cazul „PRO TV Chișinău”. În emisiunile de informare electorală, chiar dacă au fost doar două, nu au fost atestate abateri de la legislația electorală și audiovizuală. Consider că pentru art. 89 alin. (2) este exagerat să dăm acum sancțiuni pentru un singur subiect conflictual dezechilibrat. În cazul „TV8” sunt două subiecte dezechilibrate, dar au avut 46 de emisiuni de informare electorală, toate prezentate conform legii, nu au fost atestate abateri. Este, totuși, o muncă enormă să informezi publicul prin intermediu a 46 de emisiuni de informare. În plus, „TV8” a fost, în raport cu noi, de bună credință, pe parcursul întregii campanii, am primit notificări de la ei permanent. Cred că ar fi o sancțiune neproportională, chiar dacă avem și „Cinema 1” tot cu două subiecte dezechilibrate. Dar la „Cinema 1” avem și emisiuni de informare în care au fost atestate probleme. De aceea, în cazul acestor două servicii media audiovizuale propun să nu sancționăm.

În rest, în funcție de gravitate și comparativ cu ce am observat pe toată durata campaniei, eu am următoarele propuneri de sancțiuni:

Pentru „Moldova 1” – 5 000 de lei. Pentru „TV Găgăuzia” – 10 000 de lei, dar să fie clar că este sancțiune din prima treaptă. Ei au mai fost sancționați pentru încălcarea prevederilor art. 89 alin. (2), doar că încălcările constatate în raportul final sunt anterioare datei deciziei prin care noi i-am sancționat deja pe acest articol. Prin urmare, nu ar fi corect să mergem la următoarea treaptă. Dar, propun 10 000 de lei, sancțiunea maximă din prima treaptă, pentru că au avut probleme în dezbateri, atitudini diferențiate față de candidați și mai multe probleme. Să nu uităm că „TV Găgăuzia” a omis multe subiecte de interes public în campania electorală, pe care pur și simplu nu le-a dat. Deci, manipulare prin omisiune a existat în continuare la „TV Găgăuzia”. În emisiuni de informare electorală s-a atestat dezechilibru și într-un anumit număr de știri nu s-au referit la concurenți electorali de nicio culoare, deci, pur și simplu, nu i-a reflectat. De aceea, din punctul meu de vedere, sancțiunea de 10 000 de lei este argumentată.

„Exclusiv TV”, cu subiecte conflictuale dezechilibrate, dar și trei emisiuni de informare. Ceea ce mi se pare important și grav este că acele trei emisiuni au fost moderate de aceeași persoană, de același jurnalist, deci, s-au repetat cumva. Prin aceasta se și vede, de fapt, tendința, pentru că omul a avut aceeași atitudine în toate trei emisiuni. Cel puțin în una din emisiuni, în care a participat un concurent electoral, au fost vociferate și semi-adevăăruri, dacă nu chiar falsuri, iar moderatoarea nu a intervenit în niciun fel, ci, dimpotrivă, cumva a amplificat mesajul, în plus, au fost acuzații și atacuri la adresa unor jurnaliști de la alt post de televiziune și impresia mea a fost că „Exclusiv TV”, pe de-o parte, și „Jurnal TV”, pe de altă parte, s-au poziționat pe două baricade și, indirect, neavând față în față concurentul sau omul despre care vorbeau, s-au bătut, în sensul politic și electoral al

cuvântului. De aceea, aici aş propune 7 000 de lei, cel puţin. „Exclusiv TV” în ştiri, de multe ori erau campioni, practic nu au încălcat, au fost exemplari. În schimb, emisiunile de informare electorală au fost cumva lăsate la o parte sau la latitudinea moderatorilor şi jurnaliştilor.

„Jurnal TV” a avut multe emisiuni de informare electorală. În schimb, în toate ştirile electorale au fost echilibraţi. Este printre primii cu cele mai multe subiecte conflictuale, ceea ce înseamnă că au scos în vileag şi au vorbit despre campanie, nu doar au prezentat şi au menţionat numele, nu au mimat reflectarea. Au avut şi emisiuni de autor, care au o doză mai mare de libertate de exprimare. Sancţiunea pentru „Jurnal TV” ar fi 6 000 de lei.

Pentru „TVC 21”, cu 6 subiecte conflictuale dezechilibrate şi probleme în emisiunile de informare, 8 000 de lei. „TVR Moldova”, cu încălcări în dezbateri şi emisiunile de informare electorală, 6 000 de lei. „Cinema 1” – 5 000 de lei.

„N 4” – 10 000 de lei din prima treaptă. Este acelaşi caz ca şi cu „TV Găgăuzia”, doar că la „N 4”, în dezbateri, au fost difuzate mai multe conţinuturi false, cu elemente clare de dezinformare, care nu au fost combătute în niciun fel de moderator. De aceea aici, chiar dacă sunt mai puţine subiecte conflictuale sau şi mai puţine emisiuni de informare, cred că 10 000 de lei este argumentat.

„TV Elita”, trei subiecte conflictuale dezechilibrate, înţeleg că este vorba de un post regional, care în comparaţie cu ceilalţi, într-adevăr, a fost mai prezent, dar în majoritatea perioadelor nu am văzut o tendinţă de acoperire reală, adevărată a alegerilor, dar mai mult o formalitate din partea lor. Să ne amintim că într-o săptămână au fost toate subiectele în ştiri date în reluare. Ei ne-au spus că a fost o defecţiune tehnică, dar şi-au asumat şi este un post important şi dintr-o regiune importantă, de aceea cred că nu putem să trecem cu vederea. Deci, 5 000 de lei, amenda minimă eu o susţin.

E. RÎBCA: În cazul a „TV Elita”, care sunt acele încălcări pentru care urmează să fie aplicată sancţiunea? În prima perioadă de control, s-a atestat că în şapte cazuri ora de difuzare a buletinului informativ nu a corespuns cu ora indicată în declaraţie. Este o încălcare. Totuşi, mă întreb ce are această încălcare cu art. 89, în baza căruia „TV Elita” va fi astăzi sancţionat? Eu nu voi vota.

A doua posibilă încălcare la „TV Elita”: în prima perioadă s-a atestat difuzarea a două subiecte cu caracter electoral relevant, difuzate în reluare în următoarele zile, dar care nu au fost încadrate în rubrica Electorală-2024. Şi mă întreb, ce are această încălcare cu acea prevedere din art. 89 alin. (2), în baza căruia „TV Elita” astăzi va fi sancţionat?

În perioada a doua de control, în patru cazuri, ora de difuzare a buletinului informativ la „TV Elita” nu a corespuns cu ora indicată în declaraţie. Este o încălcare. Dar mă întorc la ceea ce va fi astăzi supus votului, aplicarea unei sancţiuni pentru încălcarea art. 89 alin. (2) din Codul electoral. Care este acea încălcare care înseamnă o încălcare a principiului de echitate, echilibru şi imparţialitate? Ce are ora de emisie cu principiul echităţii, echilibrului, imparţialităţii? Ce au cadranele „Electorală-2024” cu aceste principii?

Referitor la „GRT”, într-adevăr, am găsit încălcări, reflectate în acest raport. Dar am citit scrisoarea lor venită astăzi. Ei au primit raportul chiar cu două ore înainte de a-l primi eu, vineri, la ora 15:00-16:00. „GRT”-ul este o instituţie de stat, unde lumea lucrează de la oră la oră şi au avut doar zilele de sâmbătă şi duminică pentru a citi acest raport. Mă întreb, dacă respectăm drepturile celor care vor fi supuşi sancţiunilor, în condiţiile în care nu le oferim timp pentru a-şi pregăti argumentele în apărarea poziţiei.

S. MARTIN: În legătură cu „TV Elita” şi sancţiunile pe care le-aţi menţionat dvs., într-adevăr, ora de difuzare nu are absolut nimic cu încălcarea art. 89 alin. (2) din Codul electoral. Pentru acele încălcări care au vizat prevederile din Regulamentul privind modul de reflectare a alegerilor aprobat de CEC, furnizorii de servicii media, în speţă acest furnizor de servicii media, au fost deja sancţionaţi. Astăzi discutăm despre programele de informare şi despre subiectele conflictuale din cadrul programelor de ştiri şi actualităţi în care nu a fost respectat art. 89 alin. (2) şi pentru care nu au fost anterior aplicate sancţiuni.

E. RÎBCA: Unde sunt în proiect acele alineate, ca să mă convingeţi că în acest proiect de decizie sunt reflectate fapte care constituie o încălcare şi pentru care eu sunt obligat să votez. Eu, în proiectul deciziei, nu am găsit asemenea fapte.

S. MARTIN: Nu există o obligație să votați pro sau contra. Decideți dvs. În cazul „TV Elita”, la pct. 4 din raport, sunt descrise trei situații în care, din punctul nostru de vedere, au fost încălcate prevederile art. 89 alin. (2). Este decizia dvs. să apreciați dacă au fost sau nu încălcate aceste prevederi și să votați în consecință.

T. CRESTENCO: În proiectul deciziei, la pag. 75, pct. 4, se regăsesc acele 3 subiecte dezechilibrate de la „TV Elita”.

R. MIHALEVSCHI: Cu privire la „TV Elita”, eu nu știu dacă voi susține sancțiunea, chiar dacă eu văd pentru ce, în raport sunt indicate constatările din partea direcției de monitorizare. Dar nu voi susține sancționarea „TV Elita”, pentru că a fost unul din cele puține servicii media audiovizuale regionale care au încercat să difuzeze subiecte cu caracter electoral. Cu mare regret pot constata că serviciile media audiovizuale regionale sau locale, în mare parte, au reflectat formal această campanie. Sper foarte mult ca în următoarele campanii electorale să vedem alte situații.

Referitor la celelalte servicii media audiovizuale, eu totalmente susțin argumentele evocate de vicepreședinta CA, Aneta Gonța.

Cu privire la „GRT” și termenul pentru examinare, dacă este posibil să se expună Secția juridică în acest sens, sau dl Sergiu Martin, dacă au opinii cu privire la acest lucru.

S. MARTIN: Dat fiind faptul că este un subiect legat de campania electorală, perioada electorală, consider că termenul care l-a avut furnizorul de servicii media audiovizuale „GRT” a fost suficient, au trebuit să depună diligențe pentru a avea o opinie și o poziție pentru ziua de astăzi.

E. RÎBCA: Mi se pare grav, noi avem câteva luni de zile, de când nici reprezentanții furnizorilor de servicii media nu mai vin la ședințele CA. În ultimul timp, atest o tendință de a nu mai scrie deja și de a nu mai reacționa la rapoarte.

A. GONȚA: Nu e vorba de luni de zile. Noi am avut o singură lună de campanie electorală și am avut întotdeauna în sală reprezentanții furnizorilor de servicii media. Dacă astăzi nu este nimeni, probabil că sunt de acord cu concluziile raportului.

L. VIȚU-EȘANU: Trebuie să decidem procedural ce facem cu propunerea de a nu da citirii punctul privind cazurile „PRO TV Chișinău” și „TV8”. Sunteți de acord prin vot să decidem? Dna Mașaev, procedural, vă rog, pentru că sunt incluși în proiectul de decizie.

M. MAȘAEV: Da, ar fi bine să fie supus votului, dar dacă, prin consens, oricum să fie specificat în decizie.

L. VIȚU-EȘANU: Rog, prin vot să decidem ce facem cu propunerea dnei Gonța de a exclude din lista serviciilor media audiovizuale supuse sancționării „PRO TV Chișinău” și „TV8”.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI.

S-a decis:

1. Se ia act de controlul serviciilor media audiovizuale de televiziune „Moldova-1”, „TV-Găgăuzia”, „Pro TV Chișinău”, „Canal Regional”, „ATV”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1”, „N4”, „SOR TV”, „Drochia TV”, „Media TV”, „TV Elita”, „Studio L” și „R Live TV” și se aprobă Raportul final privind modul de reflectare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

2. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”, fondator al serviciului media audiovizual „Moldova 1”, pentru încălcarea prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

3. Se sancționează cu amendă în mărime de 10 000 de lei furnizorul de servicii media Compania Publică „Gagauziya Radio Televizionu”, fondator al serviciului media audiovizual „TV-Găgăuzia”, pentru încălcarea prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

4. Se sancționează cu amendă în mărime de 7 000 de lei furnizorul de servicii media PP „Exclusiv Media” SRL, fondator al serviciului media audiovizual „Exclusiv TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA.

5. Se sancționează cu amendă în mărime de 6 000 de lei furnizorul de servicii media ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondator al serviciului media audiovizual „Jurnal TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA.

6. Se sancționează cu amendă în mărime de 8 000 de lei furnizorul de servicii media „COTIDIAN” SA, fondator al serviciului media audiovizual „TVC21”, pentru încălcarea prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA.

7. Se sancționează cu amendă în mărime de 6 000 de lei furnizorul de servicii media „Societatea Română de Televiziune”, fondator al serviciului media audiovizual „TVR Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA.

8. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media „A. Video-Content” SRL, fondator al serviciului media audiovizual „Cinema 1”, pentru încălcarea prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA.

9. Se sancționează cu amendă în mărime de 10 000 de lei furnizorul de servicii media „Select Canal-TV” SRL, fondator al serviciului media audiovizual „N4”, pentru încălcarea prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

10. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media Cooperativa „Molodosti”, fondator al serviciului media audiovizual „TV Elita”, pentru încălcarea prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (4) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA. **CONTRA – (2)** – Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 289 din 18 noiembrie 2024 se anexează.

Motivarea votului:

E. RÎBCA: Voi avea două argumentări. Una dintre ele este cu referire la nevotarea pentru aprobarea raportului final. În acest context, remarc alineatele unu și doi din proiectul de decizie și pct. 1 din partea dispozitivă.

Un prim argument. Potrivit art. 89 alin. (9) din CSMA, deciziile adoptate de CA, în urma efectuării controlului, includ partea descriptivă, motivarea și dispozitivul. Informațiile incluse în fiecare dintre aceste părți ale deciziilor Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova, precum și în anexele la decizii, trebuie să corespundă principiului legalității.

Un alt argument. Un vot pro acordat pentru aprobarea raportului final, privind modul de reflectare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, are ca efect juridic și aprobarea textului din partea descriptivă a votului deciziei și din motivarea proiectului deciziei, precum și a legalității informațiilor incluse în aceste părți ale deciziei și în anexele la proiectul deciziei.

Un alt argument. Prevederile art. 90 alin. (5) din Codul electoral nu instituie doar un drept, ci și o obligație a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova de a exercita controlul din oficiu, adică obligatoriu, și asupra respectării politicii editoriale pentru reflectarea alegerilor de către furnizorii de servicii media.

Un alt argument. Prevederea art. 90 alin. (15) din Codul electoral dublează și detaliază prevederea din art. 90 alin. (5) din Codul electoral, specificând obligații ale Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova în ceea ce privește: a) Perioada exercitării obligației, și anume perioada electorală, nu doar perioada de timp care constituie campania electorală. b) Obiectul monitorizării, și anume respectarea declarațiilor privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor de către furnizorii de servicii media. c) Subiecții, activitatea cărora este supusă monitorizării, și anume furnizorii de servicii media generaliști și de știri care, potrivit măsurătorilor efectuate de instituția specializată, au avut cele mai mari cote de audiență în ultimele trei luni, anterioare lunii în care este stabilită data alegerilor și/sau toți furnizorii de servicii media.

Un alt argument. Argumentele din punctul anterior al prezentei argumentări a opiniei separate au fost prezentate de subsemnat: a) În ședința Consiliului Audiovizualului din 20 august 2024; b) În ședința din 27 septembrie 2024; c) În ședința din 1 noiembrie 2024.

Un alt argument. Prevederea art. 90 alin. (17) din Codul electoral instituie obligația Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova de a prezenta public un raport final privind modul în care furnizorii de servicii media audiovizuale au reflectat alegerile. Această prevedere instituie obligația Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova de a reflecta modul în care serviciile media audiovizuale au reflectat alegerile, nu doar campaniile electorale, ceea ce depășește obiectul rapoartelor de monitorizare prevăzut de art. 96 din Codul electoral și al raportului final privind modul de reflectare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, adoptat astăzi.

Un alt argument. În raportul final privind modul de reflectare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, sunt prezentate doar informații privind monitorizarea următoarelor categorii de programe audiovizuale cu caracter electoral: programe de știri și actualități pentru perioada 20 septembrie-1 noiembrie 2024; emisiuni de informare electorală pentru perioada 21 octombrie-1 noiembrie 2024; emisiuni de informare electorală pentru perioada primelor zile de la începerea campaniei electorale și dezbaterile electorale pentru perioada 20 septembrie-1 noiembrie 2024.

Un alt argument, contrar prevederii art. 90 alin. (15) din Codul electoral și pct. 1 din dispozitivul Deciziei CA nr. 234/2024 cu privire la dispunerea controlului serviciilor media audiovizuale de televiziune care au declarat că vor reflecta alegerile, care prevede expres controlul respectării prevederilor declarațiilor privind politică editorială pentru alegerile în funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova nu a monitorizat, pe parcursul întregii perioade electorale, programele audiovizuale cu caracter electoral, prevăzute în art. 90 alin. (2) lit. b) din Codul electoral, emisiunile de informare electorală. Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova a monitorizat emisiunile de informare electorală doar în perioada 21 octombrie-1 noiembrie 2024 și, în consecință, a reflectat în Raportul final privind modul de reflectare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova rezultatele unei monitorizări parțiale.

Un alt argument. Contrar prevederii art. 90 alin. (15) din Codul electoral și pct. 1 din dispozitivul Deciziei CA nr. 234/2024, care prevede expres controlul respectării prevederilor declarațiilor privind politica editorială pentru alegerile în funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024, CA nu a monitorizat și nu a reflectat în Raportul final privind modul de reflectare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova programele cu caracter electoral prevăzute în art. 90 alin. (2) lit. e) din Codul electoral, și anume programele de publicitate electorală.

În consecință, subsemnatul nu a avut temei pentru a vota „pentru” adoptarea Raportului final privind modul de reflectare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

În continuare vreau să prezint cealaltă argumentare, în ceea ce privește voturile în contextul sancțiunilor. A fost supus votului aplicarea sancțiunilor pentru „Moldova 1”. Nu am votat. Urma să fie supus votului sancțiunea pentru „PRO TV Chișinău”. Nu aş fi votat. „TV8”, de asemenea, nu aş fi votat. Nu am votat pentru aplicarea sancțiunii în raport cu serviciile media audiovizuale „N4” și, respectiv, „TV Elita”.

Un prim argument. Potrivit art. 83 alin. (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, deciziile adoptate de Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova, în urma efectuării controlului, includ partea descriptivă, motivarea și dispozitivul. Informațiile incluse în fiecare din aceste părți ale deciziilor CA, precum și în anexele la decizii, trebuie să corespundă principiului legalității.

Un alt argument. În contextul proiectului deciziei, aplicarea sancțiunilor pentru nerespectarea art. 89 alin. (2) din Codul electoral implică constatarea nerespectării cel puțin a unuia dintre următoarele principii privind reflectarea alegerilor de către mass-media.

Un alt argument. Potrivit definițiilor principiului echității, principiului echilibrului și principiului imparțialității, consacrate în pct. 5 de Regulamentul CEC, încălcarea oricăruia dintre aceste principii implică activități repetitive în raport cu unul sau mai mulți concurenți electorali din partea unui furnizor de servicii media.

Un alt argument. În cazul serviciului media audiovizual „Moldova 1”, în proiectul deciziei, sunt prezentate exemple de știri, subiecte dezechilibrate, ce au ca obiect de reflectare activitatea concurenților electorali și activitatea unor protagoniști care nu au statut de concurent electoral, din care nu reiese evident un tratament, ci constituie o încălcare a unuia dintre principiile reflectării alegerilor de către instituțiile mass-media. Nici exemplul prezentat în calitate de încălcare a legislației în vigoare, în programul de dezbatere electorală, difuzat de serviciul media audiovizual „Moldova 1”, nu constituie o încălcare a unuia dintre principiile reflectării alegerilor de către instituțiile mass-media.

Un alt argument. În cazul serviciului media audiovizual „PRO TV Chișinău”, în proiectul deciziei este prezentat un subiect dezechilibrat care se pretează a fi temei pentru aplicarea sancțiunii.

Un alt argument. În cazul serviciului media audiovizual „TV8”, în proiectul deciziei sunt prezentate două știri, subiecte dezechilibrate, care se pretează a fi temei pentru aplicarea sancțiunii.

Un alt argument. În cazul serviciului media audiovizual „N4”, în proiectul deciziei sunt prezentate două subiecte dezechilibrate, ce au ca obiect de reflectare activitatea a doi concurenți electorali diferiți, care se proiectează a fi temei pentru aplicarea sancțiunii. Exemplul prezentat în calitate de încălcare a legislației în vigoare în programul de dezbatere electorală difuzat de serviciul media

audiovizual „N4” nu este însoțit de argumentare, încălcarea unei sau mai multe dintre principiile reflectării alegerilor de către instituții de mass-media.

Un alt argument. În cazul serviciului media audiovizual „TV Elita”, în proiectul deciziei sunt prezentate exemple de știri care nu au fost încadrate în rubrica electorală și, respectiv, exemple ale programelor audiovizuale cu caracter electoral, difuzate la o altă oră decât cea prevăzută în declarația privind politică editorială pentru reflectarea alegerilor a serviciului media audiovizual „TV Elita”.

Un alt argument. În contextul celor expuse supra, în opinia subsemnatului, proiectul deciziei nu reflectă temeiurile faptice privind încălcarea prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral de către serviciile media audiovizuale „Moldova 1”, „PRO TV Chișinău”, „TV8”, „N4” și „TV Elita”.

În consecință, subsemnatul nu a avut temei legal pentru a vota pentru aplicarea sancțiunilor pentru serviciile media audiovizuale „Moldova 1”, „PRO TV Chișinău”, „TV8”, „N4” și „TV Elita”.

L. VIȚU-EȘANU: „PRO TV Chișinău” și „TV8” nu au fost sancționați.

2. S-a examinat: Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual „TV-Găgăuzia”, ca urmare a petiției dnei Angela Frolov

A raportat: Natalia CIOBAN

Raportul DCSMA se anexează.

Întrebări către raportor:

E. RÎBCA: Pasajele din proiectul deciziei reprezintă o descriere a contextului sau reflectă conținutul emisiunii? Au fost reflectate evenimentele unor partide politice în această emisiune sau dvs. doar descrieți contextul?

N. CIOBAN: În cazul respectiv este descris și contextul social în care a fost diseminat discursul care include mesaje de discriminare, dar referirea la evenimentele respective a fost dată și în conținutul programului. A fost discutat și marșul preoților, și marșul familiei, și marșul cu dezinfectante, care au fost organizate la Chișinău ca un contramarș împotriva marșului LGBT.

E. RÎBCA: Fiind menționați și actorii politici?

N. CIOBAN: În conținutul programului nu au fost menționați actorii politici, dar pentru a arăta contextul social și politic în care a fost dat discursul respectiv, am considerat relevant ca să fie inclus că persoanele LGBT sunt marginalizate în societate și de mai multe ori momentul respectiv este folosit ca un instrument.

În cadrul dezbaterilor/deliberărilor au luat cuvântul următorii membri:

R. MIHALEVSCHI: În programul monitorizat, unul din invitați a fost, așa cum a fost menționat, Thomas Mavroghenis. Această persoană a fost prezentată de moderatoare ca liderul unei organizații de tineret, care a organizat contramanifestația marșului comunității LGBT+ la Chișinău. În acest program a fost omis un aspect important, că, de fapt, este o organizație de tineret a Partidului „Renaștere”, care se declară ca parte a Blocului Politic „Victorie-Pobeda”, sub conducerea lui Ilan Șor. Sunt dovezi video când participanții contramanifestației declarau că reprezintă Blocul Politic „Victorie-Pobeda”. În caz de necesitate pot anexa link-uri cu dovezile respective la procesul-verbal. Respectiv, contramanifestațiile despre care se discuta în emisiunea în cauză, de fapt, au fost o acțiune politică. Respectiv, moderatoarea programului a omis să informeze publicul despre toate aceste aspecte, ceea ce contravine principiilor de informare corectă și cu bună-credință. Consumatorii de informații, urmărind programul fără aceste detalii, ar putea trage concluzia că tineretul din societatea civilă, organizațiile de tineret, sunt împotriva comunității LGBT+. Pe când, de fapt, este vorba de un grup de tineri angajați politic în niște activități cu tentă politică. Consider

că aceste aspecte sunt importante pentru înțelegerea corectă a evenimentelor care au fost puse în discuție în acest program.

Totodată, conform raportului prezentat, în programul „Обсуждаем вместе” au fost depistate derogări de la principiul de imparțialitate: paginile 19 și 20 din raport.

Încă un moment, petiționara Angela Frolov, în petiția sa a făcut referință și la art. 13 alin. (1) lit. b), potrivit căruia furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință. În acest context, consider că avem argumentele necesare pentru sancționarea furnizorului și în baza art. 13 alin. (1) lit. b), nu doar în baza art. 13 alin. (6) lit. b), cum este prevăzut în proiectul deciziei. Respectiv, voi propune pentru vot sancționarea cu amendă a Companiei Publice „Gagauziya Radio Televizionu”. Și întrebarea mea este la ce treaptă de sancționare suntem acum, dacă aplicăm sancțiunea pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b)?

S. MARTIN: „GRT” a fost sancționat cu amendă de 20 000 de lei pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) printr-o decizie din iunie anul curent. A fost o treaptă superioară de sancțiune, dat fiind faptul că prin Decizia nr. 353 din 03.11.2023 au fost sancționați pentru încălcarea respectivă. Putem merge pe aceeași treaptă, 15 000-20 000 de lei. Următoarea ar fi 20 000-25 000 de lei, doar că sancțiunea a fost aplicată în luna august, iar acest program a fost difuzat anterior și nu putem trece la treapta superioară.

L. VIȚU-EȘANU: Pentru treapta 15 000-20 000 de lei, ce propuneri aveți, dle Mihalevschi?

R. MIHALEVSCHI: Propunerea mea este să rămânem pe amenda minimă, 15 000 de lei, pentru că mai avem încă o sancțiune în acest caz. Și este vorba doar despre o emisiune și nu despre un ciclu de emisiuni sau o perioadă mai îndelungată, când sunt mai multe încălcări.

L. VIȚU-EȘANU: Personal, voi susține propunerea dlui Mihalevschi, pentru că așa se face că cealaltă treaptă de sancționare ar fi o avertizare și cred că, pentru toate cele constatate în raportul de control, o avertizare ar fi mult prea puțin, pentru că reaua-intenție a moderatorului și a furnizorului în tratarea acestui subiect este într-adevăr vădită.

T. CRESTENCO: Voi susține propunerea dlui Mihalevschi, pentru că furnizorul serviciului de televiziune „TV Găgăuzia” nu este pur și simplu un furnizor de servicii media audiovizuale, este un furnizor public, angajații căruia sunt salariați din bugetul public. Instituția își desfășoară activitatea din resurse financiare alocate din bugetul național și are misiunea nu doar să informeze corect, obiectiv și imparțial, dar și să contribuie la coeziunea socială, să nu admită segregarea, să nu admită etichetarea populației, să nu promoveze stereotipuri și discriminare. Vreau să menționez că, prin această decizie, noi nu sancționăm invitații din platou, așa cum a atenționat petiționarul, noi sancționăm furnizorul, pentru că sancționarea invitaților nu ține de competența Consiliului Audiovizualului. Sancțiunea va fi aplicată furnizorului pentru neasigurarea imparțialității, pentru acceptarea tacită. Din punctul meu de vedere, au fost și unele intervenții palide ale moderatorului la mesajele instigatoare la discriminare în raport cu acel grup minoritar. Comportamentul moderatorului denotă pe alocuri acceptarea acestor mesaje care duc la dezbinarea societății, conform cărora, în opinia invitaților din studio, acel grup minoritar nu trebuie să dețină aceleași drepturi ca și majoritatea populației din țara noastră. Moderatorul avea obligația să echilibreze discuția, să nu omită prezentarea anumitor informații. Trebuia să atenționeze invitații, să-i corecteze pe alocuri, unde era cazul, și să intervină cu fermitate și corect. Prin urmare, tocmai din aceste considerente, susțin propunerea dlui Ruslan Mihalevschi de aplicare a sancțiunii pecuniare, fiindcă avertizarea este o sancțiune prea mică comparativ cu acele abateri.

A. GONȚA: Susțin și eu propunerea dlui Ruslan Mihalevschi și voi avea doar o completare. Zeflemeaua, în care s-au luat anumite încercări din astea mimate ale moderatoarei, am remarcat-o și eu. Încercările au fost doar pentru a bifa. De câteva ori chiar a și menționat că „nu atât pentru public, cât pentru cei care ne controlează”. Cumva și pe noi ne-au atenționat că „dacă și mimăm un

echilibru și o opinie diferită, atunci este pentru ca să nu primim sancțiuni”, ceea ce mi se pare absolut nedeontologic din partea moderatoarei. Este și un argument în plus pentru lipsa bunei-credințe. De aceea, susțin și eu propunerea pentru a doua sancțiune.

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia” și se admite petiția f/nr. din 09.08.2024 din partea dnei Angela Frolov.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA.

2. Se sancționează cu avertizare publică furnizorul de servicii media Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu”, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA.

3. Se sancționează cu amendă în mărime de 15 000 de lei furnizorul de servicii media Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu”, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (7) lit. f) din Cod.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 290 din 18 noiembrie 2024 se anexează.

Motivarea votului:

E. RÎBCA: Nu am sesizat exact care este legătura dintre fapta imputabilă și prevederea art. 13 alin. (1) lit. b). Cred că trebuia să avem o argumentare din timp. Această petiție a fost depusă în vară, a fost prelungită vreo lună în urmă. Proiectul l-am primit vineri. Cred că puteam să mai amânăm o săptămână și să avem un proiect de decizie argumentat. Eu nu sunt pregătit să votez sancțiuni pentru fapte care nu le văd.

L. VIȚU-EȘANU: Proiectul de decizie a fost transmis joi.

3. S-a examinat: Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 26 din 02 februarie 2024.

A raportat: Tatiana CANȚER

Raportul DACD se anexează.

L. VIȚU-EȘANU: Propun amenzile minime pentru toți.

Întrebări către raportor:

T. CRESTENCO: „Acasă Gold” a fost distribuit doar într-o localitate?

T. CANȚER: Acest distribuitor doar această localitate o are în autorizație.

T. CRESTENCO: Ce perioadă a fost retransmis?

T. CANȚER: La momentul controlului era retransmis. Distribuitorul afirmă că este din cauza unor deficiențe tehnice.

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele controlului distribuitorilor de servicii media „STV IT COMPANY” SRL, „STUDIO AN-TV” SRL și „FANTOM ASTRA” SRL.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI. CONTRA – (1) – Eugeniu RÎBCA.

2. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei „STV IT COMPANY” SRL pentru nerespectarea Ofertei de servicii media audiovizuale retransmise, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

3. Se sancționează cu avertizare publică „STV IT COMPANY” SRL pentru încălcarea prevederilor art. 55 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (4) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

4. Se sancționează cu avertizare publică „STV IT COMPANY” SRL pentru nerespectarea obligației de retransmisiune a serviciilor de televiziune „must carry”, prevăzută la art. 55 alin. (2) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (4) din Cod.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI. CONTRA – (1) – Eugeniu RÎBCA.

5. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei „STV IT COMPANY” SRL pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 55 alin. (10) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

6. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei „STV IT COMPANY” SRL pentru nerespectarea prevederilor art. 23 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 și omiterea prezentării, la solicitarea Consiliului Audiovizualului, a contractelor încheiate cu deținătorii dreptului de autor și a drepturilor conexe, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. h) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

7. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei „STUDIO AN-TV” SRL pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 55 alin. (10) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

8. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei „FANTOM ASTRA” SRL pentru nerespectarea Ofertei de servicii media audiovizuale retransmise, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

9. Se sancționează cu avertizare publică „FANTOM ASTRA” SRL pentru nerespectarea obligației de retransmisiune a serviciilor de televiziune „must carry”, prevăzută la art. 55 alin. (2) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (4) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA.

10. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei „FANTOM ASTRA” SRL pentru nerespectarea prevederilor art. 23 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 și omiterea prezentării, la solicitarea Consiliului Audiovizualului, a contractelor încheiate cu deținătorii dreptului de autor și a drepturilor conexe, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. h) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 291 din 18 noiembrie 2024 se anexează.

Motivarea votului:

E. RÎBCA: Nu am acordat vot „pro” pentru aprobarea rezultatelor controlului distribuitorilor de servicii media, pct.1 din dispozitivul proiectului de decizie, și nu am votat pentru aplicarea sancțiunii prevăzută în pct. 2.2.

Potrivit art. 83 alin. (9) din CSMA, deciziile adoptate de CA în urma efectuării controlului includ partea descriptivă, motivarea și dispozitivul. Informațiile incluse în fiecare dintre aceste părți ale deciziei CA trebuie să corespundă principiului legalității.

În mod tradițional, dispozitivul proiectelor deciziilor CA, elaborate și examinate în urma efectuării controlului, includ prevederea „se ia act de rezultatele controlului”, votarea căreia semnifică aprobarea rezultatelor controlului. Votul „pro”, acordat pentru prevederea „se ia act de rezultatele controlului” are ca efect juridic și aprobarea textului din partea descriptivă a proiectului deciziei, inclusiv aprobarea legalității informației incluse în aceste părți ale deciziilor.

În ședința publică din 01 martie 2024, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova a adoptat Decizia nr. 60/2024 cu privire la aprobarea listei serviciilor media audiovizuale *must carry*. În această listă a fost inclus și serviciul media audiovizual „TV 5 Monde”.

În procesul de adoptare a Deciziei nr. 60/2024, subsemnatul a votat „contra”, prezentând inclusiv următoarele argumente:

a) Potrivit art. 75 alin. (4) lit. d) din CSMA, Consiliul Audiovizualului elaborează și actualizează lista serviciilor media audiovizuale libere la retransmisiune și a celor *must carry* și o publică pe site-ul web oficial al Consiliului Audiovizualului.

b) Potrivit art. 1 din CSMA, serviciile media audiovizuale *must carry* sunt servicii media audiovizuale libere la retransmisiune, a căror retransmisiune este obligatorie pentru distribuitorii de servicii media audiovizuale, stabilite anual de către Consiliul Audiovizualului. Astfel, în lista serviciilor media audiovizuale *must carry* pot fi incluse doar serviciile media audiovizuale libere la retransmisiune.

c) Potrivit art. 1 din CSMA, serviciile media audiovizuale libere la retransmisiune sunt servicii media audiovizuale a căror retransmisiune nu este condiționată financiar ori tehnic de către furnizorii de servicii media sau de către reprezentanții legali ai acestora.

d) În ședința din 22 martie 2024 a fost adoptată Decizia CA nr. 85/2024, prin care a fost aprobată o nouă listă a serviciilor media audiovizuale libere la retransmisiune ale furnizorilor de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova. În urma examinării acestei decizii, constat că în lista serviciilor media audiovizuale libere la retransmisiune ale furnizorilor de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova nu este inclus serviciul media audiovizual „TV 5 Monde”.

Argumentele prezentate în procesul de adoptare a Deciziei 60/2024 sunt pertinente și în acest caz.

4. S-a examinat: Cu privire la examinarea cererii de reperfectare a licenței de emisie eliberate furnizorului de servicii media „Albasat” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Albasat”

A raportat: Ecaterina COVACI

Raportul DLF se anexează.

S-a decis:

Se admite cererea f/nr. din 30.10.2024 a furnizorului de servicii media „Albasat” SRL și se reperfectează Licența de emisie seria A MMI nr. 003434 din 25.05.2024, eliberată „Albasat” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Albasat”, în rezultatul modificării în structura asociațiilor furnizorului de servicii media.

S-a votat: **PRO – (6) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 292 din 18 noiembrie 2024 se anexează.

5. S-a examinat: Cu privire la examinarea cererii de reperfectare a licenței de emisie eliberate furnizorului de servicii media „A.Video-Content” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Cinema 1”

A raportat: Ecaterina COVACI

Raportul DLF se anexează.

L. VIȚU-EȘANU: Se renunță la o culoare. De la albastru, alb și roșu se rămâne la albastru și alb.

S-a decis:

Se admite cererea nr. 24/2024 din 08.11.2024 a „A.Video-Content” SRL, se aprobă elementul grafic nou de identificare al serviciului media audiovizual de televiziune „Cinema 1” și se reperfectează Licența de emisie seria A MMI 002140 din 24.07.2020, eliberată furnizorului de servicii media „A.Video-Content” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Cinema 1”, în rezultatul aprobării elementului grafic de identificare.

S-a votat: **PRO – (6) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 293 din 18 noiembrie 2024 se anexează.

6. S-a examinat: Cu privire la avizarea proiectului de lege privind detașarea experților naționali la instituțiile și organismele Uniunii Europene, precum și modificarea cadrului normativ conex.

A raportat: Maria MAȘAEV

Raportul SJ se anexează.

S-a decis:

Se aprobă și se prezintă Cancelariei de Stat a Republicii Moldova prezentul Aviz la proiectul de lege privind detașarea experților naționali la instituțiile și organismele Uniunii Europene, precum și modificarea cadrului normativ conex.

S-a votat: **PRO – (6) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 294 din 18 noiembrie 2024 se anexează.

7. Diverse:

O. DABIJA: Sunt două propuneri de monitorizare, dar pot fi comasate. Vinerea trecută, seara, urmăream programul audiovizual „Vocea României” de la „PRO TV Chișinău” și am observat că în pauzele publicitare nu a apărut un anunț legat de plasarea de produse. Ca să mă asigur ulterior că poate nu am observat eu ceva, m-am uitat în reluare și am constatat că nu există anunț privind plasarea de produse. Respectiv, solicit acordul dvs. privind monitorizarea programului audiovizual „Vocea României” din data de 16 noiembrie 2024, realizat de serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, prin prisma respectării prevederilor art. 69 din CSMA, referitor la plasarea de produse.

A doua propunere este legată de aceeași situație. A doua zi eu am vrut să văd programul audiovizual de la început, în reluare. În grilă era pus la 16:15. Respectiv, am așteptat să înceapă programul audiovizual, dar între 16:15 și 16:45, adică timp de jumătate de oră, am văzut doar teleshopping și spoturi publicitare comerciale. Au fost intercalate cu câteva spoturi de autopromovare, dar ele au avut în sumă maxim vreo 3-4 minute. Respectiv, solicit acordul dvs. privind monitorizarea serviciului media audiovizual „PRO TV Chișinău” la capitolul respectării prevederilor art. 67 alin. (1) din CSMA, referitor la proporția spoturilor publicitare și de teleshopping în interval de o oră.

Aici mă gândeam fie luăm o zi, fie două, ambele de weekend, sau o zi până, o zi după și ziua în care am constat derogări. Maxim ar fi trei zile.

E. RÎBCA: Eu aș propune să extindem la toate prevederile CSMA în ceea ce privește comunicările comerciale audiovizuale. Nu ne interesează, la moment, publicitatea politică. Aceste norme nu sunt atât de multe. Este vorba și de volum. Eu am încercat să vă ascult, dvs. vorbești doar de proporție, 12 minute, anterior ați spus că nu există mesajul de plasare de produse. Nu exclud că nu va exista mesaj de sponsorizare ș.a.m.d.

L. VIȚU-EȘANU: În acest caz, dacă extindem, putem să mergem pe prime-time-ul de seară.

O. DABIJA: Dar emisiunea e un pic mai devreme, de la ora 16, aproape de 17.

L. VIȚU-EȘANU: Atunci, să luăm emisiunea și prime-time-ul de seară din acea zi de sâmbătă de la „PRO TV Chișinău”.

S-a decis:

Se dispune controlul respectării de către furnizorul de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL a prevederilor art. 67 alin. (1) și ale art. 69 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 în cadrul difuzării de către serviciul de televiziune „PRO TV Chișinău” a programului audiovizual „Vocea României” în ziua de 16 noiembrie 2024, precum și în orele de maximă audiență de seară din aceeași zi.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 295 din 18 noiembrie 2024 se anexează.

L. VIȚU-EȘANU: Urmărind zilele acestea unele posturi TV, am remarcat că la unul dintre ele nu există subtitrări. Este vorba de serviciul media de televiziune „TV9”. Am mai primit niște semnale că acest post TV uneori preia programe audiovizuale, nu știu de unde preia, cred că de pe satelit direct. De aceea, rog să îmi susțineți demersul să facem un control pe responsabilitățile culturale, și anume respectarea prevederilor art. 19 alin. (3) și (4) din CSMA de către furnizorul de servicii media „MEDIA PLATFORM” SRL în cadrul programelor difuzate de serviciul media de televiziune „TV9”, doar în prime-time-ul de seară.

S-a decis:

Se dispune controlul respectării prevederilor art. 19 alin. (3) și (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către furnizorul de servicii media „MEDIA PLATFORM” SRL în cadrul programelor audiovizuale difuzate de serviciul media audiovizual „TV9”, în orele de maximă audiență de seară, pentru o perioadă de o săptămână.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 296 din 18 noiembrie 2024 se anexează.

L. VIȚU-EȘANU: În vară am dat două licențe pentru „Next TV” și „Premiera TV”. Ulterior, aceste servicii media audiovizuale au fost clasate ca naționale, unul chiar s-a angajat să fie post de știri. Noi chiar am salutat acest fapt și acesta a fost un criteriu pentru care licența a fost acordată, în idee de diversificare a spațiului audiovizual. Din ce am observat, „Next TV” nu este de știri deocamdată. Cel puțin, la o primă vedere, nu pare să-și respecte concepția. Dar, dacă vă amintiți, noi am acordat sancțiuni în iulie pentru lipsă totală de programe locale. Deci, erau cu zero pe program local. Iată de ce solicit să facem un control privind respectarea prevederilor art. 4 alin. (3), (4), (7) și (9) la furnizorul de servicii media „MEDIA SCOUPE” SRL, fondatorul serviciilor media audiovizuale „Next TV” și „Premiera TV”. Iar în cazul „Next TV”, să facem control și pe respectarea concepției.

S-a decis:

Se dispune controlul respectării prevederilor art. 4 alin. (3), (4), (7) și (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către furnizorul de servicii media „MEDIA SCOUPE” SRL în cadrul programelor audiovizuale furnizate de serviciile de televiziune „Next TV” și „Premiera TV”, precum și al respectării Concepției generale a serviciului media audiovizual de televiziune „Next TV”.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 297 din 18 noiembrie 2024 se anexează.

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a constatat că ordinea de zi a fost epuizată și a pus la vot aprobarea închiderii ședinței.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

Ședința a fost declarată închisă.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU